

REGALOS del present número:

Nové folletí del popular drama

LO FULL DE PAPER

(PERE A. TORRES).

Segón de la preciosa novela ilustrada

LLUYTA DOMÉSTICA

(KINDEL, traducció de BORI Y FONTESTÁ).

Núm. 31.

15 céntims.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Raurich, 20, principal.

NÚMERO CORRENT. 15 CÉNTIMS.

» ATRASSAT. 20 »

Director: J. Nyné Rabell.

Administrador: Bartomeu Lloró.

ENTRE AMIGUETS

¡QUIET, SULTAN!..... (Cuadro d'Eisley.)

¡Alabat siga Deu!

Ja som al sigle xx.

¶ Si volen que'ls diga la vritat, sort qu'ho sabia; sinó, ni menos m'hauria adonat del cambi. Un servidor s'afiguraba que semblants cosas, no's feyan sense quelcóm extraordinari que las assenyalés. Y tan ficat hi estava, que'l día de cua d'any, després de tancar la portería, vareig topar una mica ab la senyora, sobres qu'un servidor no volia anar á la nona, per veure lo que passaria á mitja nit, ab l'entrada del nou sigle.

—Que vols que passi, beneytás,—feya ella.

—Bé, bé; un no ho sab, mare de Deu! Un camí de sigle no's veu cada día y cal aprofitarho.

—Déixat estar de ximplerías y vina al llit; y sinó, al menos apaga'l llum, que las espelmas van caras.

Al ultim, després de molt maldar, va donarmen entenent,—las donas sempre's surten ab la seva;—y'm vaig adormir, no sens qu'avans li digués:—Ja veurás com demà al dematí't donarás als dimonis. Qui sab lo que'ns perdém: potser plourán pessas de cinch duros.

Peró qu'es casl el sol va sortir á l'hora que li pertocaba y no's veyá enlloch una mala cinquena esbarriada. Vaig sortir á comprar el diari, perque no'm podia acabar que la cosa hagués passat tan mansament, y rés; ni tan sols havia caygut el govern y aixó, que per aquells días, tothóm li cantaba el *gori-gori*. Y ben mirat més val aixís; perque tením tanta sort, que cada vegada que's muda, n' sortím al las mans al cap. Res, está vist que á n'aquesta terra tots els governs han d'ésser pitjors. ¡Alabat siga Deu!

Lo que sí vaig trobar en tots els diaris, varen ésser llarchs articles parlant del sigle qu'havia mort y del que naixia; y cadascú s'ho miraba de diferenta manera. Els uns que si havia sigut aixó, els altres que si havia sigut alló, que si aquest seria un *bon Fan*, que si fora un poca soita; que tomba y que gira, que cеста y que ballesa... En bona fe m'hi hauria trastocat, per tréuren l'aygua clara.

Veuen, un servidor no més se fica en una cosa de tot aixó. L'altre sigle, la pobre gent anaba arrastrada y vivia per miracle, y'ls sortosos que tenían quatre cuartos arrastraban cotxe y no s'amohinaban per rés; y per las entressenyas, judico que d'aquí endevant passará'l mateix. ¡Alabat siga Deu!

Un que tampoch devia amohinarshi massa, es el ministre de las vintiquatre. Y que descansat degué quedar, després d'enllestir el dítxós decret allargant el rellotje de dotze horas! No més ens faltaba que vingués aquest nou trenca-closcas. Ara tindré

de fer més càlculs per sapiguer l'hora d'anar al llit, que l'Hermitá del Pirineu pels seus pronóstichs. Y aixó que'ls barcelonins, ja casi'n podriam haver passat l'aprenentatge, ab el rellotje que'n Trilla va posar á la Rambla al balcó de casa seva. Però si haig d'essérloshi franch lo qu'es un servidor, cada cop que's miraba aquella rodona de vintiquatre números, era com si volgués endevinar una xarada que may n'encerto cap.

Y no'ls dich res del pobre dimoni que visqui aprop d'un campanar, cuan comensin á tocar de las dotze á las vintiquatre! Sort que lo qu'es mal pels uns, es bo pels altres. De segur que'ls especialistas en malalties de las orellas, en dirán bé de la reforma. Si jo'n fos, demà mateix anava á plantar botiga á Girona. No sé si vostés saben que'ls gironins tenen un rellotje,—el de ca la ciutat,—que cada quart repeteix l'hora passada. Contin quin negoci més clar fora'l meu. Si al cap d'una setmana tots els vehins del voltant no pateixen de sordera será un voler de Deu.

Peró ¿veuen? No hi ha cosa dolenta, que no tinga quelcóm de bo. Ara qu'está de moda aixó del simbolisme, tením una hora del nou sistema, qu'es feta y pastada per simbolisar las cosas d'Espanya. Sempre que sentin tres cuarts de quinze, recordeu-se de que'l rellotje nacional fa molt temps no se'n ha mogut, ni se'n mou, ni potser may se'n mourá! Es la nostra planeta. ¡Alabat siga Deu!

Y ara que parlém de tres cuarts de quinze, ben segur que l'empresa del Liceu hi devia tenir el cap, cuan va determinar-se d'estrenar l'*Iris* de'n Mascagni.

¿No hi erau? Quína fregida! Talment semblava que tots els taberners de Barcelona, estessin á la sala fent bacallá ab casaca.

Per mi la empresa va errar la diada. Si hagués estrenat l'obra pels Reys, la gent se l'hauria empassada sense piular. Es alló; en un día aixís, no ve d'una *neula*.

Y si el primer día de la tamborinada va esbargir-se ab soroll, á ne'l segón, va pedregarhi y tot. Ja ho diu el ditxo: la primera el rey perdona; la segona ja atacona.

Peró'm sembla que á n'els coristas no va dódreloshi la pallissa. S'hi feyan ab un delit á cullir pessas de deu céntims! Ben segur que lo qu'ells desitjarian, fora que la gent s'ho prengués á vici: vet aquí un sobre-sou que'ls vindria com l'anell al dit. Hasta, si aixó duraba, un servidor deixaria la portería. Per lo que pugui é-ser, l'altre día vaig parlar ab un propietari fort que té vara alta á n'aquell teatro, perque'm serveixi d'empenyo.

Lo que no s'enten, es que'l que du tot el tinglado d'aquella casa, vagi á buscar á fora semblants carrinclonerías, sent aixís que, segons va dirme un senyor que sab de solfa, aquí mateix tením xicots qu'ho fan d'alló més bé y que's fastiguejan perque ningú els diu, «bestia que fas aquí». Però deu ésser lo qu'un servidor va dirli:—¿Qui vol que'n fassi cas, borraño, si un els troba cada día per la Rambla y enrahonan com nosaltres y ni menos caminan cap per avall?

A n'aquí som aixís: la caritat ben entesa, la comensém... pels altres. ¡Alabat siga Deu!

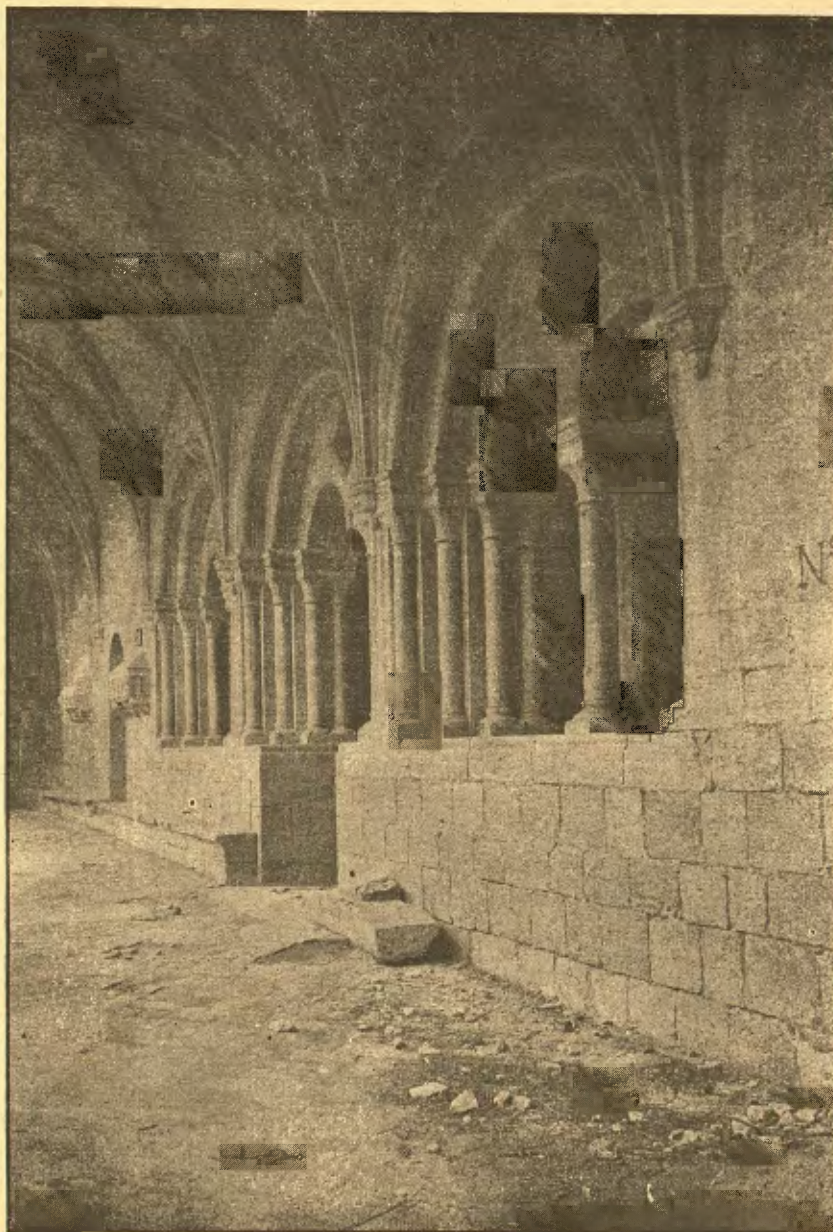
Ben al revés de com l'enten aquell ministre que l'altre dia va parlar al Congrés, sobres aixó del *Catalanisme*. Poch més ó menos, aquell bon senyor va venir á dirnos que'l *regionalisme* era una gran cosa, però que'l *catalanisme*, era un pecat dels més lletjos. Ja ho crech sant cristiá! com qu'els hi treuria las bessas!

De manera que ja ho saben; poden esbravarse parlant de descentralisació y desenrotllar totas las teorías que vulgan sobre regionalisme; allí dalt no hi tenen rés que dir. Però Deu los en guard que vulgan demanar solucions concretas, perque allavors... *Anatema!* ¿Oy que no está mal pensat?

¿Qué no'ls hi han enmatllevat may cinch duros? Posém que sí. Donchs afigúrintse qu'un dia's topan ab el fulano qu'els hi deu, que l'emprenen, y cuan li demanan el deute, aquest els hi respón:—Fassi el favor de tenir més modos. *Conforme* que vosté'm parli dels deutes en general y hasta que'm demostrí que jo li dech alguna cosa: però demanarme'ls cinch duros! Fugi d'aquí poca vergonya!

¿Qué farían vostés? Citarlo al endemà, si allí mateix no li trencavan alguna cosa, ¿vritat? Donchs allí dalt, volen qu'arrossém las espatillas y no'ls fem anar per justicia... ¡Alabat siga Deu!

JOSEPH PIULA.

CATALUNYA MONUMENTAL: ELS CLAUSTRES DE SANTAS CREUS

Crisantemas.

¡Oh, las crisantemas!
Son las delicadas flors de la tristesa que respecta
la tardor.

Las donas, las íntimas amigas de las flors, se las
estiman forsa á las crisantemas.

Las malaltas ne demanan y las posan en son coi-
xí, fréch á fréch de llurs caras ardentas per la fe-
bre, ó pàlidas y fredas per las caricias de la mort.
Las malaltas las estiman porque las veuen desma-
yadas com ellas, porque no tenen perfúm que las
mareigi.

¡Oh, las crisantemas!

Estimeulas, donas, estimeulas: però no vos en
poseu may cap dessobre'l pit. Las crisantemas so-
bre'l pit m'inspiran el respecte que las creus en el
fossar; las crisantemas sobre'l pit fan florir en mos
llabis la oració.

Me sembla que dintre d'aquell pit hi ha d'haver
un cor mort...

R. SURIÑACH SENTÍES.

Cuadret.

I

Dessota'l marge, ben arraulit,
el vell captayre passa la nit.

II

Ou la ventada com va plorant,
mentres el dia va agonisant...
La boyra espessa va devallant...
Y un vol d'alosas passa xisclant...
Passa y s'ajáu
arrán de terra y tot queda en pau.

III

El pobre aixeca la vista al cel
y alegre exclama:—Ja hi ha un estell
Ja no plourá!...
Y va dormintse...

Fins á demá!

JOAN PUIG Y FERRATER.

FOLK-LORE CATALA

Coppandas populars

RECULLIDAS EN DIVERSAS ENCONTRADAS DE CATALUNYA.

A

(Continuació.)

41

Amor de poca durada
ni may que't'gués conegut
tant amichs que n'eram antes
y ara ja no m'ets volgut.

(Esparraguerra)

42

Amoretas me fan viure,
menjá y beure m'entreté,
si no fossin amoretas
jo dormiría al carré.

(Collbató)

43

Algún dia me pensava
que tot el món era pla,
y ara vinch á regonéixer
que algunas costas hi ha.

(Roda de Vich)

44

Al tocar de la guitarra
no escau á totes las mans,
que escau en mans delicadas
de frares y capellans.

(Pobla de Claramunt)

45

A n'aquesta mala casa
no'ns volen fer caritat;
Deu els mati las gallinas
y'ls tregui los ulls del cap.

(Hostalets de Pierola)

46

A fira me'n vull anar
tan sols per vèndrem la roba,
que si'ls polls valen diners
aquest any me faré home.

(Bruch de Dalt)

47

Al hostal de Mataró
no hi pot viure qui no hi siga,
perque'ls soldats de cavall
me'n fan viurer divertida.

(Cambrils)

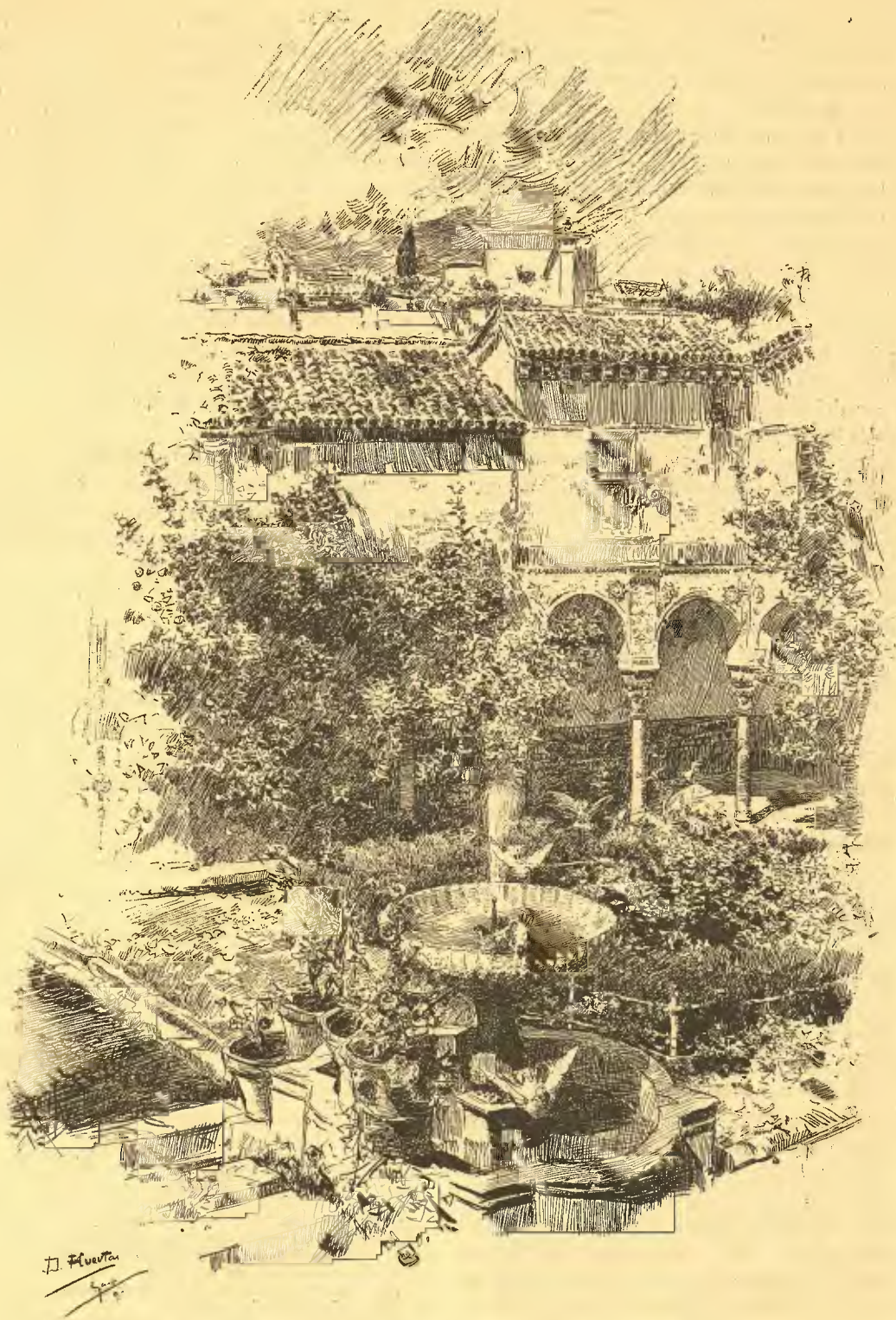
48

Ara si que estich tristeta
que lo maco m'ha deixat;
ara me'n buscaré un altre
tot fent el dissimulat.

(Piera)

GENERAL GINESTÁ PUNSET.

(Seguirán.)

CORRENT PER ESPANYA: UN PATI DE GRANADA. (Dibuix de Huertas.)

Del natural.

—Son las set tocadás y encara'l teu pare no es aquí,—diu la Tuyetas á n'el bordegás que assentat á terra aprop de sa mare, fa gargots demunt d'un tros de paper ab una punta de llapis que, segons ell s'explica, li ha donat un seu company d'estudi per una dotzena de cartrons.

—Noy, potser que t'arribessis á la fábrica; en Vicentó may havia tardat tant.

—Deixéume acabar aquest dibuix.

—No, home, no, ja l'acabarás després; apa, corra qu'estich neguitosa.

—Ves ara, *macatxul!*...

—¡No'm repliquis, sinó't vento una clatelladal—

Devant de tal amenassa, encara que ronsejanty de mala gana, l bordegás s'alsa de terra, s fica paper y llapis á la butxaca de las calsas, agafa la gorra que tenia sobre d'una cadira'l costat de la cartera y desapareix, donant al tancar la porta ab fúria tal sotregada, que fa tremolar tot el pis.

Tocan dos cuarts de vuyt, tocan las vuyt, toca un cuart de nou y en Vicentó y'l bordegás encara no han tornat. La pobra Tuyetas está desesperada. Vol seguir cusint l'última dotzena de camisas que li queda pera acabar la tasca del día, y no pot de cap manera. Las mans li tremolan, la vista se n'hi va y'l cervell li dona voltas y més voltas. Per tres vegadas surt al balcó guaytant d'un costat á l'altre y... res. Collas y més collas de treballadors que acaban de plegar y se'n van contents á sas casas ab el mocador que cubreix la cassoleta ó fiambarrera buyda á sota l'aixella.. Cap d'ells es en Vicentó.

—Qu'es extrany,—murmura la Tuyetas tot retallant ab las estisoras la blenera del quinqué que penja al mitj del reduhit menjador.—Ell sempre á aquesta hora ja era á casa. ¡Y si hagués pres mal!... ¡Oh, no, no, las malas noticias el vent las porta! A horas d'ara bé prou que ho sabria... Aixó es que deu haver tingut paraulas ab el *mal-ánima* del capatás que ja feya d'ías n'estava molt queixós y á l'hora de plegar aquest l'ha reconvingut á devant de l'amo... ¡Malviatje l'home, diuhen que té un geni del botaván!... ¡Jo no'l conéch, ni ganas!...

*
* *

Al cap de dugas horas y mitja y cuan ja la Tuyetas no podent resistir més l'angunia que li rosegava l'ànima, tirantse'l mocador de llana gran á las espatllas se disposava á anar á buscarlos, sent un cop sech á la porta y un crit de:

—¡Mare, obríu desseguida!—que li gela la sanch.

—¡Ah, ja son aquí,—exclama ella dirigintse á la porta.

Corrent com un llampéch entra'l bordegás ab el devantal mitj descordat, la gorra de gayrell y penjantli'ls cordons de las sabatas.

—¡Ay mareta del meu cor, que'l pobre pare s'está morint á la casa de socorrol—diu el bordegás abressantse ab sa mare y plorant desesperadament. —Corréu, veníu desseguida qu'ell us demana.

—¿Cóm, en Vicentó?...

—Sí, mare, sí, una de las rodas de la máquina d'allá hont treballa, aquesta tarde, poch avans de plegar, li ha passat per sobre las camas deixantlasi com una coca. Jo no l'he pogut veure encara, però desde fora l'he sentit queixarse d'una manera esgarriosa...

—¡Reyna del cel, quína desgracia!...

*
* *

La Tuyetas y'l xicot, igual que dugas animetas perdudas, van pel carrer topant ab tothom que se'ls posa'l devant. El bordegás té que aturarse diferents vegadas per recullirse'ls cordons de las sabatas que li arrossegan y l'entebancan.

—Noy, per mor de Deu, cuyta. ¿Ahont dius qu'es aquesta casa?

—Al altre carrer, devant d'una botiga que venen carmetlos.. Miréu, allá baix.

Ja son á la porta del benéfich establiment. La Tuyetas, espurnejantli'ls ulls entra desesperada, el noy va al seu darrera ab la gorra á la mà.

En aquell precís moment apareix un sacerdot, dihent ab veu tremolosa:

—¡Pobre home, ja no hi es!

—¡Vicentó de la meva vida y de la meva ànima! —cria la infelís Tuyetas cayent á terra com ferida per un llamp.

El bordegás aferrat á las faldillas de sa mare arrenca un plor...

A las portas de la casa de socorro un grupo de curiosos contemplan aquell cuadro; molts ab notoria indiferència, poch, molt poch, ab verdader sentiment!...

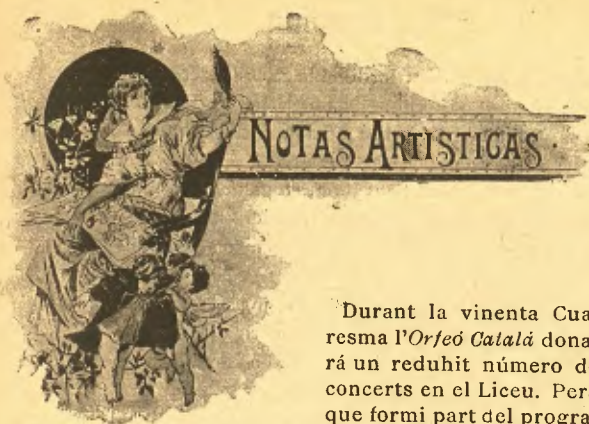
JOAN DE MIRANDA.

33
9

Flop.

Miram més, nina meva; miram sempre y ab l'esclat de l'amor que en tos ulls veig se confondrán nostres petons de joya ab el ressó d'un cor no més.
¡Y cóm fruirm la nova vida, aymada!
¡Y qué'n será d'inmens aquest goig que'l teu cor y el meu cor ompla y que volém nosaltres ferlo etern!

JOAN COLOMINAS MASERAS.

Durant la vinenta Cuaresma l'*Orfeo Català* donarà un reduït número de concerts en el Liceu. Pera que formi part del programa, actualment aquesta so-

cietat coral estudia la missa de *Requiem* de Berlioz.

*
* *

Pera'l mes entrant, tal vegada'l dia 6, la Societat Filarmònica, organisa un gran concert extraordinari, dedicat als sòcis protectors y suscriptors de la mateixa, ab el concurs del célebre mestre Weingartner, director dels Concerts sinfònics, de Berlín.

*
* *

Galantment invitats assistirem á la repartició de premis als alumnes del Liceu Filarmònic Dramàtic que en la vetlla del 31 del mes passat tingué lloch en el Saló de descans del Gran Teatro del Liceu.

Las distincions varen adjudicarse en la forma següent:

Premi de conjunt, á las senyoretas de la classe de solfeig, madalla de plata ab corona d'or, las que foren acompanyadas per la Srta. Cándida Palau y don Pau Fabrè, tercer premi del quint curs.

Primer premi del quint curs de la classe de clarinet, D. Enrich Galcerán.

En el de declamació obtingueren el premi las senyoretas Cristina Marín, Antonia Ballvé y Lluís Anguelú.

El según premi del cuart curs de cant, D. Conrat Giralt.

Els primers premis del quint curs de piano, la senyoreta María Jordán y D. Francisco Marshall.

El primer del quint curs de flauta, D. Eduard Soler.

El primer del quint curs de violí, D. Bonaventura Daró.

El primer del cuart curs de cant, la Srta. Adelina Pieri.

En el concert-repartició hi prengueren part la majoria dels alumnes del Conservatori baix la entesa direcció dels Srs. Sanchez Gavagnach y Risso.

*
* *

L'Ignaci Iglesias doná el prop diumenge passat en l'Associació democrática catalanista «Lo Sometent»

una conferencia literaria, desenrotllant un tema altament interessant per la nostra juventut literaria. Senyalá via florida al element intelectual novell, á fi d'apartarlo del ensoipiment cursi en que's troba, llevant per nort el decadentisme que tan poch s'amotlla al nostre modo d'ésser ferreny y ple de vida.

La concurrencia llorejá com se mereixia'l treball del jove autor dramàtic.

Dita conferencia fou l'inauguració d'una serie que van á cárrech del citat escriptor y además d'en Riquer, Busquets y Punset y Salvador Vilaregut mentres duri la important exposició de cartells que ha obert aquella valenta entitat. La del proxim diumenge va á cárrech del nostre company Antón Busquets y Punset.

PORTADA DE LA INVITACIÓ.

Janer.

La boyra s'esfuma suaument, y com un vel virginal cada matí enbolcalla'ls carrers amples de la ciutat, es un perfum matinal que despedeix la terra cuan el Sol s'acosta, es un sospir de la nit y un plor de la matinada, es un ayre enrerit pel fret, es l'ànima de la ciutat, que va pujant silenciosament á un cel plé de porpra y de llum immaculada...

Y el mont llunyá que's veu, está nevat. Una claror immaculada hi refecxa'l seu mantell daurat y la blanca neu llú com el Sol que filtra suaument els seus raigs tevis per entre'l gel empedernit que s'aferria á la terra ab un bes de germanor, ab un bes qu'es el prolech de una gran besada que las neus eternas farán sobre la terra, ab un bes qu'es el preludi de la Mort, d'aquella Mort que vindrá tota vestida de blanch y enbolcallantnos ab el seu mantell fret, fret, com las neus que besan las montanyas ab un bes suau, indefinible...

Y la plana, s'extent blavosa, enllá d'enllá. Es la catifa verge de las immaculadas fadas, es la plassa hont hi dansan entre'ls raigs daurats del Sol, els sers invisibles envejosos de calor y de fecunditat. es el coixí hont hi reposan las llegendáries nits de amor, els somnis furtats, las il·lusions perdudas, hont esbargeix l'ayre fret de las montanyas el foch intens de la terra germinant sava y potència, es la tomba dels somnis dels Cels.

Y el mar besa las plantas de la ciutat, ab un amor entraneyable. Es el bes eternal dels que s'estiman. Y la mar canta la cansó del fret, la mar, prou s'en recorda del foch d'aquellas terras d'ahont ens porta perfums, y el seu cant anyoradís ens conforta per resistir eixas nevadas, qu'el Sol esmortuit no pot vencer; la terra anyora l'istíu y la mar brama. La mar ens dona'l bálсам de nostras queixas y el seu ritme melodiós es la cansó qu'ens aconsola...

Y la boyra s'esfuma suaument, s'esfuma com las esperansas, perque el cervell de la ciutat no s'ha deixondit encare, y els seus somnis del despertar son incompresos per la forsa inconscient del bullici matinal, que l'espantan la por de la planura y el fret dels atlétichs monts y el bramul de la mar, la més fidel de nostras amigas...

ALFONS MASERAS.

Heroica.

L'alta gesta de Sant Jordi bé la recordeu, companys... Era en terra misteriosa, dominada per un Drach y la víctima escullida una Primpcesa d'ulls blaus.

Mes ja vé del Nort Sant Jordi, en galopada triomfal, vé'l cavaller fort y jove, ab l'armadura brillant, á l'ayre sos cabells rossos, muntat en son cavall blanch.

— Oh Primpcesa dels ulls dolsos, jo us daré la llibertat! — Ja corre, brandant sa llansa, á la gurida del Drach. Al lluny la munió confosa guayta en silenci el combat.

Ab l'horrible Vípria alada comensa lluyta esglayant, en sa gola verinosa ja la llansa li ha clavat; ja convulsa espaternega, ja's tors en derrer badall.

De la lliurada Primpcesa besa'l cavaller la má y, entonant cántich de joya, s'allunya tot galopant, á l'ayre sos cabells rossos, muntat en son cavall blanch.

Cuan la gesta de Sant Jordi se conta vora la llar, en la calma fantasiosa de las vetllas hivernals, restan despertas somiant lo las donzellas al bell Sant, á l'ayre sos cabells rosos, muntat en son cavall blanch.

[No es morta l'era dels somnis, no es morta l'heroica edat! Encara avuy hi há esclavatje, avuy hi há Víprias encar, y encontradas de misteri, y Primpcesas ab ulls blaus.

Beguém, amichs el ví ranci de l'heroísme immortal! Corréu á lliurar Primpcesas y á combátrer ab els Drachs, y que las munions confosas guaytin, del lluny, els combats.

Que si un jorn las nostras gestas se contin vora la llar, en la calma fantasiosa de las vetllas hivernals, la netas de nostras netas despertas ens somniarán, ab els nostres cabells rossos, ab els nostres cavalls blanchs.

EUGENI ORS.

Íntima.

A LA SRTA. MARÍA TOMÁS

Cuan á entrada d'hivern las fullas cauben en sos brassos el vent se las endú... Com que la terra es trista, el vent las porta cel amunt, cel amunt...

Després torna la gaya Primavera y l'arbre ab fullas novas se vesteix. Son las tendras amigas confidentas dels amors dels aucells.

De lo meu cor las ilusions dauradas el vent del desengany se'n emportá. Al arbre tornarán las verdas fullas, en el meu cor las ilusions ¡jamay!

M. FARRERAS Y M.

LA SAGRADA FAMILIA (Cuadro atribuhit al pintor Palma.)

PRIMER CERTAMEN LITERARI-MUSICAL

de Catalunya Artística

Composicions rebudas.

(CONTINUACIÓ.)

LITERARIAS:

77. **Defalliment**: lema: *Aniversari*. — 78. **¡Renegatl!**: lema: *Qui de sa patria renegui*, etc. — 79. **Idili trist**: lema: *Croquis de novela*. — 80. **En la tomba de ma aymada**: lema: *Somni crudel*. — 81. **Els Dimars de las Gomez**: lema: *¡Via fora castellans!* — 82. **Lo siti de Girona**: lema: *Heroisme*. — 83. **¡Modernismel!**: lema: *Es un mal-entés*. — 84. **En Quirse**: lema: *Un tipo*. — 85. **Nupcial**: lema: *Amor*. — 86. **Lamentacions d'un artista**: lema: *Resultats de la mandra*. — 87. **La Caritat**: lema: *¡Benehida sigal!* — 88. **La meva aymia**: lema: *¡Qué n'es d'hermosa!* — 89. **Lo senyor Miquel**: lema: *Ignorancia, orgull y vanitat*.

MUSICALS:

25. **Catalunya** (Sardana): lema: *¡Visca!* — 26. **Follia**: lema: *De cançons y de follias—jo vos en diré deu mil*. — 27. **Resignació**: lema: *Papallona*.

BIBLIOGRAFIA

L'autor vendrellench en Ramón Ramón y Vidales ens ha remés un exemplar imprés de son saynete de costums tarragoninas *En Pau de la gralla ó la festa major de la vila*, del que várem ja parlarne cuan s'estrená ab écsit en el nostre teatre de Novedats la nit del 16 de Novembre del any finit.

**

També havém rebut l'*Almanach* de «Lo Teatro Católich» pera 1901. Forma un volúm de 160 planas ben imprés, que conté un sumari nutridíssim, figuranthi bons treballs literaris y vistosos grabats.

Remerciém els envíos.

BARCELONA

LICEU.—S'enseja la faula musical del mestre Kumperdinch *Hensel el Gratel*. Estém segurs de que no li cabrá la sort de l'*Iris*, perque'n tenim molt bonas notícias.

ROMEA.—S'ha estrenat el drama en tres actes de D. Ramón Bordas y Estragués, *El desheredal*, que va satisfer al públich entusiasta de las situacions fortas. La nova obra del autor gironí tanca molts defectes de factura y també reuneix bonas cualitats, una d'ellas l'estar escrita ab gitanura. Es en conjunt interessant encara que alguns de sos personatjes resultin un bon xich inverossímils, però no per xó pot dirse que sigui un drama despreciable. Ans pe'l contrari: en el *seu temps* hauria proporcionat al autor un écsit dels grossos.

En la interpretació varen distingirse la Sra. Clemente y la Srta. Verdier, els Srs. Piera, Capdevila, Santolaria, Fuentes, Olivé y Manso, tots ben encaixats dintre de sos respectius papers.

L'autor y els actors varen escoltar molts aplausos, tenint el primer de sortir á cada final d'acte.

NOVEDATS.—Continúa la companyia del Sr. Borrás explotant ab preferència'l repertori castellá, en el que hi logra foras entradas y merescuts aplausos. Però... ens sab greu que aixó mateix no s'obtingui ab estrenos catalans que van molt magres, ó cuan menos ab el repertori catalá.

El día que s'estreni una producció de la terra que valgui la pena farém tocar las campanas.

TÍVOLI.—Dissapte comensa la seva tasca el teatro lírich-catalá.

Li desitgém molta sort.

CLAR Y NET.

MATARÓ

En el teatro Euterpe, la companyia dels Srs. Labastida y Nieto va representar diumenge el drama *Los Pilleles*, que va agradar al públich.

En el Principal la mateixa companyia representá'l melodrama *Fualdés*, que fou ben desempenyat per las Sras. Castillo y Morera y'ls senyors Nieto, Labastida, Ribas y Molgosa.

La companyia Lírica del Cassino Fénix, dirigida pe'ls Srs. Herrera y Sabater va despedirse del públich el día de cap d'any, ab quatre sarsueletas madrilenyas. A veure si cuan tornin á fer temporada's recordarán de posar en escena obretas catalanas.—*El corresponsal*.

El día de cap d'any va tenir lloch en el «Ateneo del Ensanche» una funció extraordinaria composta del drama d'en Feliu y Codina *Lo nuvi* y del saynete d'en Vilanova ¡*Qui... compra maduixas!*

La interpretació de dites obras va ésser bona, distingintshi notablement las Sras. Puchol y Guerra, Srta. Tressols y Srs. Torelló, Mercader, Pujol, Casaseca y Aymerich.

Pera diumenge están anunciadas dugas obras del repertori castellá.

La vetllada del día 5 ab motiu de la celebració del quart aniversari de l'«Associació de matarifes», la junta d'aquesta societat organísá un ball ab orquesta, vejentse molt concorregut.

Diumenge vinent, día 13, s'hi posará en escena *Los pastorcillos en Belén*, y pera un'altra festa s'anuncia el drama de'n Guimerá *Maria Rosa* y el cuadro de costums *Los tres toms*.

En el «Círculo Monárquico Liberal» del districte seté (Lope de Vega) hi tindrà lloch el vinent diumenge una funció composta de las sarsuelas *Las tentaciones de San Antonio*, *El poeta de guardilla* y *Torear por lo fino*.

Diumenge, en la societat «Lo látigo d'or», instalada en el teatro Olimpo, s'hi celebrarà una funció d'ignocents.

El cuadro dramátich te en estudi pera estrenar aviat las obretas catalanas en un acte *L'hostal de la Munda* y *Agencia artística*.

En el «Círculo de la izquierda del Ensanche» se posaren en escena diumenge á la nit las obras *Lo joch dels disbarats* y *El rapte de la Sabina*, baix l'encertada direcció del Sr. Aymerich.

La execució resultá ajustada, distingintse tots cuants hi prengueren part. Debém fer especial menció de la Sra. Puchol en el paper de *Nasia* y del senyor Aymerich en el d'*Adroguer*. Els Srs. Mercader y Ros en sos papers de *Jan* y *Met* ratllaren á gran altura, rebent tots molts aplaudiments de la distingida concurrencia qu'omplía el saló d'espectacles.

SUSCRIPCIÓ PUBLICA

destinada á aumentar els ingresos pera'l Monument á FREDERICH SOLER, quals donatius no podrán excedir de **una pesseta**, al objecte de donar á la suscripció carácter popular.

De las cantitats recaudadas se'n farà entrega á la *Comissió Executiva del Monument*.

Total: 25'10 ptas.

(Continúa oberta la suscripció.)

Per falta d'espai no podém publicar sancera, y ho sentím, la *Circular* que'ns ha dirigit la «Comissió abolicionista de las corridas de toros, badells y vacas», firmada per D. Bartomeu Robert, president honorari; D. Tiberi Avila, president efectiu; vis-president D. Salvador Badía, vocals y secretari.

En dita *Circular*, després de protestar una vegada més de la mal anomenada *fiesta nacional*, se'ns invita al *meeting* que tindrà lloch el diumenge que vé, á las 10 del matí, en el Teatro Principal, en cual acte's formularán las conclusions que s'han d'eleva als Poders públichs.

Prometém assistirhi.

Sembla que la popular Societat «Cervantes» está fent grans preparatius pera celebrar enguany magnífichs balls de máscaras en el teatro de Novedats. Per l'animació que's nota entre'ls socis y els treballs preliminars que s'han encarregat ja á la comissió organísadora, es de créurer que'ls balls tindrán un atractiu gros, celebrantse ab molt luxu.

Se troba malalt de gravetat á Madrid, el Mestre en Gay Saber y notable historiador catalá don Víctor Balaguer, un dels més entussiasmas instauradors de nostres Jochs Florals.

Li desitgém una millora rápida.

El ministre d'Espanya á Washington ha donat el primer gran dinar en la seva residència d'hivern. Y sobre'l passat tiremhi un vel.

¡No s'havían romput pas las relaciones, perque, que dos exércits se degollin, no vol dir res per la diplomacia!

Després se torna á ser amich, y tot s'apaybaga ab grans dinars.

Qui gemega ja ha rebut, ¿oy?

* *

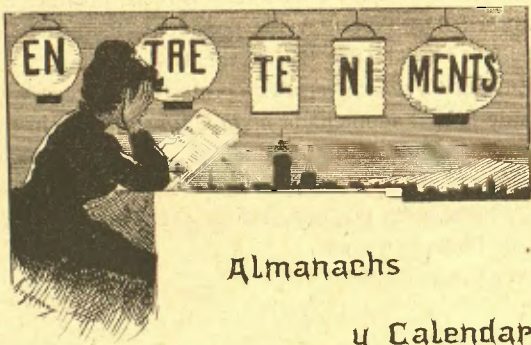
Un retall de *El Correo*, de Madrid:

«Espanya pateix ignorancia y bruticia. Las escuelas municipales son pocas y deficientes y son molts els noys que arriban á catorze anys sense saber llegir; además en lloch com á Espanya, están tant abandonats els serveys d'higiene.»

Peró en cambi l'articulista's descuyda de dir que som l'admiració d'Europa cuan *fem toros*. Que en lloch se veu el garbo dels *nostres diestros*, y que fins tenim *señoritas toreras*, y que...

Vaja, home, vaja, ¡ves are ab que surt, ab las escuelas municipales!... Y ¿per qué'ls necessita Espanya els serveys d'higiene?

Els *fondos* d'higiene sí que son necessaris á algú.

Almanachs

y Calendaris.

XARADA

Entre la gran colecció que jo rebo tots els anys son molt dignes de citar-se alguns que enguany m'han enviat.

Els fabricants de *galletas*

J. Pinyas y llastofal

m'han donat una *tunyina*

de tamanyo natural

de distints colors y *tersa*

pintada ab molt *dos girat*.

De la companyia anónima

de seguros *The Mal-llamp*

n'he rebut un que hi figura

una nit de tempestat.

Un comerciant de mongetas

m'envia, en un plat molt gran,

pintat molt *tres quart-cinch-sexta*

una colecció de naps

patatas, sigrons, *tres-cuarta* y *otras hierbas* del seu ram.

La casa *Jhon Maga Rinyas* reparteix als parroquians un almanach que te forma de *cuart-sel-sis* catalá.

La casa *Kau y Vadoros* representants alemanys m'ha obsequiat ab una dona de una *hermosura total* ab un bloc *prima-segona* que no hi ha més que mirar.

El que ha repartit la imprenta dels senyors *Llapis Germans* es de un istil molt simbólich modernista de dalt vaix, ab un bloc pel *cuarta-séptima* y un altre molt especial de un paper que segons sembla serveix pera us reservat.

J. STARAMSA.

* *

Geroglífichs comprimits.

× nota A	BLAT SI
NOTA —	A ROIG animal

Q KALA.

* *

Solució al del número passat.

Xarada; A-po-te-ca-ri.

Sebastià Salvador Coca: lo crech que si hagués anat més depressa cap al pensament final, qu'es lo millor del artíst, hauria resultat més rodó. — *Sadurn de Noya*: Entre'ls tres treballs n'hi ha un que está molt bé. Envihi la firma. — *Francesch Colomer* (Sabadell): Aceptat. — *X. Zengotila Bayona*: L'ultim va millor que's passats. — *J. Aymá Ayala*: Casi li asseguro la publicació. — *Joseph Estivill*: No's molesti enviant. — *R. P.*: Es de lo més insustancial que s'ha escrit en tot el sígle passat, vegi vostel! — *Santiago Folch*: Entra en torn. ¿Veus aixó es més de casa que alló.

Fidel Giró, impresor. — Carrer Valencia, 311, Barcelona.

CATALUNYA ARTISTICA

SETMANARI IL·LUSTRAT de Literatura, Arts y Teatros.

Redacció y Administració: — Raurich, 20, principal. — (¿i ha bussó á la porta.)

12 planas de text degut als millors prosistas, poetas y crítichs regionals. — 4 de novela ilustrada. — 8 de folleti dramátich. — Grabats y dibuixos de notables artistas. — Cubertas en paper de seda.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: BARCELONA, trimestre 2 pessetas. — FORA, mitj any 4 pessetas. — EXTRANGER, un any 12 franchs. — NÚMERO CORRENT, 15 céntims. — NÚMERO ATRASSAT, 20 céntims.

FÁBRICA DE SOMBREROS

de todas classes y formas

A. GILI

ES DE LAS CASAS QUE VEN AB MES ECONOMIA

HOSPITAL, núm. 16. — BARCELONA

Vendas al engrós y al detall.

PREUS DE FÁBRICA

Casa exclussiva en

GENEROS DE PUNT

DE

CONZALO COMELLA

CARDENAL CASAÑAS (Avants Riera del Pi). núm. 10.

BARCELONA

Marca registrada.

TANCAT ELS DIAS FESTIUS

Galería Lírich-Dramática Regional

DESPATX Y ARXIU: Raurich, 20 principal.

Aquesta nova **Galería** montada luxosament, ofereix als senyors autors dramátichs y músichs compositors de Catalunya, Balears y Valencia, condicions ventatjosíssimas.

Respón del cobro de propietat, conta ab un escullit servey de Corresponsals, percibeix tan sols un **10 per 100** dintre Barcelona y un **15 per 100** per tot Catalunya y regions indicadas, inseriu **gratuitament** en el **Registre de la Propietat Intellectual** las obras dels autors que representa, **liquida** al cap del mes y defensa ls drets d'autor sense retribució devant de **Centres gubernatius, económichs y judicials**.

Poden els senyors autors demanar la **Circular** que conté las condicions de la nova

GALERÍA LÍRICH-DRAMÁTICA REGIONAL